

Hørings svar: Vejledninger om anvendelse og registrering af tvang m.v. i psykiatrien

Psykiatrien i Region Syddanmark har modtaget Vejledning om anvendelse af tvang m.v. i psykiatrien samt Vejledning om registrering af tvang m.v. i psykiatrien i høring og takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastene.

Indledningsvis kan oplyses, at Psykiatrien i Region Syddanmark generelt er positiv over for vejledningsudkastene, men har dog nogle bemærkninger.

Psykiatrien i Region Syddanmark har alene bemærkninger til Vejledning om anvendelse af tvang m.v. i psykiatrien.

Bemærkninger til Vejledning om anvendelse af tvang m.v. i psykiatrien.

Til pkt. 2:

Det fremgår, at patienten har mulighed for at tilkendegive præferencer i forhold til behandlingen, herunder behandlingens form og indhold – også for eventuel behandling uden samtykke.

Det anbefales, at det præciseres, om patienten har "valgfrihed", dvs. om patienten f.eks. kan ønske bælte som sit 1. valg, eller f.eks. kan ønske fysisk fastholdelse ud over den i vejledningen fastsatte højeste varighed. Det kan samtidig bemærkes, at for nogle patienter opleves bælte mindre indgribende end tvangsmedicinering.

Til pkt. 4:

Det kan forstås, at reglen om fornyet registrering af bæltefiksering efter seponering er ændret. Hvor det tidligere var gældende efter vejledning nr. 9798 af 2016 pkt. 2.3, at bæltet kunne løsnes i op til en time uden ophør og dermed registrering, ses en ændring i udkastets punkt 4 (side 7) (samt punkt 3.3 i udkast til *Vejledning om registrering af tvang m.v. i psykiatrien*), hvorved fikseringen ophører, såfremt patienten løsnes i længere tid end blot helt kortvarigt, som f.eks. ved toiletbesøg.

Psykiatrien i Region Syddanmark vil anbefale, at Sundhedsstyrelsen i vejledningen uddyber udtrykket "helt kortvarigt" yderligere, f.eks. med angivelse af længden i minutter. Dette for at undgå, at området, indtil praksis er dannet, vil være præget af uens og vilkårlig fortolkning af udtrykket, til ugunst for patienterne såvel som sundhedspersonalet. Det må forventes, at praksisregulering igennem Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Nævnenes Hus vil tage tid.

Til pkt. 6:

Sundhedsstyrelsen foreslår en tidsgrænse for varigheden af anvendelse af fysisk fastholdelse som selvstændig tvangsforanstaltning. Det fremgår af vejledningsudkastet, at fastholdelse "bør aldrig have en varighed på mere end en time". Formuleringen "bør" giver anledning til tvivl om, hvorvidt dette er en *absolut* tidsbegrænsning for varigheden, eller valget af "bør" frem for "må" skal forstås således, at Sundhedsstyrelsen herved tillader undtagelsestilfælde, hvor fysisk fastholdelse kan være på tale i længere end en time. I bekræftende fald anbefales, at Sundhedsstyrelsen anfører eksempler på sådanne situationer, frem for at lade området regulere af Det Psykiatriske Patientklagenævns praksis.

I forhold til selve længden af fastholdelsen skal bemærkes, at belastningen af længerevarende fastholdelser er høj for såvel patienter som personale. Det kan endvidere bemærkes, at erfaringen er, at længerevarende fastholdelser har medført arbejdsulykker. Det bør derfor overvejes, om varigheden på en time er for lang.

Til pkt. 11:

Der er beskrevet klagemuligheder til Det Psykiatriske Patientklagenævn og Det Psykiatriske Ankenævn. Det anbefales, at der her tilføjes en beskrivelse af patientens adgang til domstolsprøvelse af visse tvangsforanstaltninger, særligt tvangsfiksering, som har sit eget afsnit i vejledningen.

Det fremgår, at Det Psykiatriske Patientklagenævns møder som udgangspunkt skal afholdes på den psykiatriske afdeling, hvor patienten er eller har været indlagt. Herefter anføres det, at "møderne kan afholdes som videomøder på den psykiatriske afdeling [...]". Dette synes i uoverensstemmelse med § 8 i *Forretningsordenen for Det Psykiatriske Patientklagenævn* (BKG 2019-10-27 nr. 1077), hvor det forudsættes, at fysiske møder er en undtagelse til hovedreglen om videomøder, jf. bestemmelsens stk. 4.

Med venlig hilsen

Tórhild Højgaard, jurist